

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор, голова Вченої ради

Наталя ФАЛЬКО

«23» червня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
у Мелітопольському державному педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

П-45-42-54-2026

Редакція 02

Ухвалено Вченою радою Університету
від «23» червня 2026 року, протокол
№ 17

Уведено в дію з «23» червня 2026 року
наказом від «02» червня 2026 року
№ 37/01-05

Цей документ є об'єктом права
інтелектуальної власності Університету.
Розповсюдження без письмового дозволу
Університету забороняється.

Запоріжжя
2026

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Права та обов'язки аспірантів	7
3.	Порядок та умови вступу до аспірантури	9
4.	Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі	11
5.	Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою	17
6.	Прикінцеві положення	19
	Додатки	20

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 3

1. Загальні положення

1.1 Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти наукового ступеня доктора філософії (далі – здобувачі) у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) і є обов’язковим до виконання.

1.2 Положення розроблене відповідно до нормативних документів: Конституції України, Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» (зі змінами та доповненнями від 16.08.2024 р.), Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» (зі змінами та доповненнями від 27.06.2024), Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 р. № 4742-IX, Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» (зі змінами та доповненнями від 01.12.2022 р. № 2801-IX), постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами та доповненнями від 08.04.2025 № 426).

1.3 Структурним підрозділом Університету, що здійснює організаційне забезпечення підготовки здобувачів наукових ступенів доктора філософії, є відділ аспірантури та докторантури, який у своїй діяльності керується чинним законодавством України, рішеннями Вченої ради Університету, наказами ректора, Положенням про відділ аспірантури та докторантури й цим Положенням.

1.4 Організаційне та науково-методичне забезпечення діяльності відділу аспірантури та докторантури здійснює Вчена рада Університету. Відділ аспірантури та докторантури координує і контролює діяльність структурних підрозділів (кафедр), які здійснюють підготовку здобувачів наукових ступенів доктора філософії.

1.5 Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється Університетом на підставі

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 4

отриманої ліцензії. До загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

1.6 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Університету за очною (денною) або заочною формою здобуття вищої освіти, при цьому за державним (регіональним) замовленням – виключно в аспірантурі за очною (денною) формою;
- поза аспірантурою.

1.7 Підготовка осіб в аспірантурі Університету здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема й за кошти грантів, які отримав Університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

Для врегулювання відносин між здобувачем та Університетом укладається договір за формою, затвердженою Кабміном України.

1.8 Організація документообігу в Університеті здійснюється в електронній формі. Документи, пов'язані з діяльністю аспірантури (індивідуальні плани, звіти, протоколи, висновки), можуть підписуватися та зберігатися в електронній формі відповідно до встановлених вимог та чинних положень Університету.

1.9 Нормативний строк підготовки здобувача освітнього ступеня доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти (очна (денна), заочна) становить **чотири** роки. Строк підготовки здобувача відповідного освітнього ступеня включає проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи за темою дисертації упродовж усього періоду реалізації освітньо-наукової (наукової) програми підготовки здобувача вищої освіти в аспірантурі, а також заплановані строки попередньої

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 5

експертизи та захисту дисертації відповідно у разовій спеціалізованій вченій раді.

1.10 У цьому Положенні терміни використовуються у такому значенні:

- **аспірант** – вчений, який проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження у рамках підготовки в аспірантурі у закладі вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії;

- **аспірантура** – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Університеті з метою оволодіння ними освітньо-науковою програмою;

- **довідка про виконання освітньо-наукової програми** – документ, який містить інформацію про результати навчання здобувача, назви дисциплін, отримані ним оцінки й здобуту ним кількість кредитів ЄКТС;

- **здобувач ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою** – особа, яка професійно провадить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи й здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою шляхом виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді;

- **індивідуальний навчальний план** здобувача ступеня доктора філософії – документ, що визначає послідовність та форму засвоєння аспірантом, здобувачем ступеня доктора філософії поза аспірантурою освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння ним компетентностей відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій;

- **індивідуальний план наукової роботи здобувача** – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи здобувача;

- **освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні**

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 6

вищої освіти – єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання визначеної кваліфікації;

- **підготовка здобувачів поза аспірантурою** – система організаційно-освітньо- наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у закладі з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці;

1.11 Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Правил прийому до Університету.

1.12 Обробка персональних даних аспірантів здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» та Положення про захист персональних даних Університету. Персональні дані обробляються виключно з метою організації освітнього процесу та не передаються третім особам без відповідної законної підстави.

1.13 Правила прийому до Університету є чинними впродовж відповідного календарного року й визначають, зокрема, порядок, перелік і терміни подання документів для вступу; зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури за кожною спеціальністю.

1.14 Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невіддільним складником освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 7
МДПУ імені Богдана Хмельницького			

1.15 Аспіранти здійснюють свою освітньо-наукову діяльність згідно з індивідуальним планом освітньо-наукової роботи.

Індивідуальний план освітньо-наукової роботи є обов'язковим до виконання й використовується для оцінювання успішності роботи аспіранта.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення Університетом рішення про відрахування аспіранта.

1.16 Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.17 Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Права та обов'язки аспірантів

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Для належного проведення наукових досліджень аспіранти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Університеті, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного й змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, а в разі призначення Вченою радою Університету двох керівників – на чіткий розподіл обов'язків між ними;

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 8

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до чинного законодавства;
- академічну та соціальну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, сімейними обставинами, іншими причинами, що, відповідно до законодавства, унеможливають навчання;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства;
- захист персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

2.2. Аспіранти повинні виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені ст. 63 Закону України «Про вищу освіту».

Для забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, загальноприйнятих морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії);
- виконувати індивідуальний план освітньо-наукової роботи та щосеместрово звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри та щорічно на засіданні Вченої ради факультету;
- подати свої наукові досягнення у вигляді дисертації для захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2.3. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень і стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 9

чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.4. Аспірант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказу Університету про видачу диплома доктора філософії відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Університету на відповідний рік підготовки.

2.5. Покладення Університетом на здобувача обов'язків, не пов'язаних з виконанням освітньо-наукової програми забороняється.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Університеті є аспірантура.

3.2. Вступ до аспірантури відбувається на конкурсній основі відповідно до Правил прийому Університету на відповідний календарний рік.

3.3. Для участі у проходженні вступних випробувань особа подає всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому до Університету в визначені строки.

3.4. До аспірантури Університету на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістр (спеціаліст).

3.5. Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами:

- єдиного вступного іспиту (далі – ЄВІ), проведеного Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства;
- єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень (далі – ЄВВ), яке проводиться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства
- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 10

освіти магістра з відповідної спеціальності);

- інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень), що передбачені Правилами прийому до Університету.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється за умови успішного складання ним вступних випробувань та ухвалення Вченою радою Університету рішення про визнання його диплома.

Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури винятково через неподання в установлений строк документів, визначених Правилами прийому.

3.6. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням цих потреб, вказаних у заяві вступника, а також рекомендацій медико-соціальної експертизи.

3.7. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахунку результатів конкурсу визначається Правилами прийому до Університету.

3.8. Результати вступних випробувань до аспірантури чинні протягом одного календарного року.

3.9. Вступні випробування до аспірантури проводять предметні комісії, до складу яких входять три-п'ять осіб, призначені наказом ректора Університету, – доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

3.10. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до Університету. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора й

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 11

оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється винятково в аспірантурі заочною (денною) формою навчання.

4.2. Аспіранту протягом місяця з дати наказу ректора про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників Університету, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень здобувача, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та відповідає перед Вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше ніж п'ятьох здобувачів наукових ступенів. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), зазвичай може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше ніж трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом для науково-

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 12

педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

Рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними.

4.3. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Університет змінює наукового керівника, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених пунктом 4.1 цього Положення;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та її складником – навчальним планом, які затверджує Вчена рада Університету для кожної спеціальності.

4.5. Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та містить інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 13

4.6. Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування до аспірантури.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані в повному обсязі; на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для набуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.7. Вчена рада Університету має право ухвалити рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін, обов'язкове набуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.8. Упродовж терміну навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, набути вміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

4.9. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для складання аспірантом індивідуального плану освітньо-наукової роботи, який затверджується Вченою радою факультету протягом двох місяців

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 14

від дня зарахування особи до аспірантури (Додаток 1). Під час затвердження індивідуального плану освітньо-наукової роботи аспіранта Вчена рада факультету керується погодженням наукового керівника та викладеними у відповідному витязі з протоколу засідання рекомендаціями кафедри, яка відповідає за підготовку аспірантів.

4.10. Індивідуальний план освітньо-наукової роботи аспіранта містить перелік обов'язкових до вивчення дисциплін і дисциплін вільного вибору аспіранта. Обсяг дисциплін вільного вибору аспіранта повинен становити не менше ніж 25% кількості кредитів освітньої компоненти ЄКТС. Про обрані для вивчення дисципліни аспірант повідомляє відділ аспірантури та докторантури особистою заявою з проханням внести їх до індивідуального плану освітньо-наукової роботи на відповідний навчальний рік. Заява аспіранта візується науковим керівником. Водночас аспірант має право вибирати навчальні дисципліни, пов'язані з тематикою його дисертаційної роботи, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. У такому разі, окрім погодження з науковим керівником, заява аспіранта повинна бути погоджена з керівником кафедри та факультету, де викладається відповідна дисципліна.

4.11. Індивідуальний план освітньо-наукової роботи аспіранта складається на кожний навчальний рік і в підсумку повинен охопити весь необхідний обсяг навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки аспірантів відповідної спеціальності.

4.12. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний план освітньо-наукової роботи за погодженням зі своїм науковим керівником у порядку, передбаченому пунктом 4.10 цього Положення.

4.13. Усі аспіранти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним планом освітньо-наукової роботи аспіранта.

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 15

4.14. Науковий складник освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальної наукової проблеми в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого є оригінальним внеском у суму знань відповідної галузі, висвітлені у відповідних публікаціях та оприлюднені на конференціях різних рівнів.

4.15. Науковий (як і освітній) складник освітньо-наукової програми та навчального плану відображається в індивідуальному плані освітньо- наукової роботи аспіранта.

4.16. Тема наукового дослідження аспіранта обговорюється на засіданні відповідної кафедри та затверджується Вченою радою Університету протягом двох місяців від дня зарахування його в аспірантуру.

4.17. Міжсеместровий проміжний звіт обговорюється на засіданні відповідної кафедри, оформлюється у вигляді атестаційного листа (Додаток 2) та звіту (Додаток 4), який подається разом із витягом з протоколу кафедри у встановлені терміни (до 15 березня) до відділу аспірантури та докторантури.

4.18. Річний звіт обговорюється на засіданнях відповідної кафедри та Вченої ради факультету, оформлюється у вигляді атестаційного листа (Додаток 3) та звіту (Додаток 4), який подається разом із витягами з протоколів засідання кафедри та ради факультету у встановлені терміни (до 25 вересня) до відділу аспірантури та докторантури. У разі невчасного подання чи неподання річних звітів і витягів із засідання кафедри та ради факультету щодо виконання аспірантом індивідуального плану освітньо-наукової роботи з поважних причин термін звітування переноситься не більше ніж на один місяць. У разі не виконання аспірантом індивідуального плану освітньо- наукової роботи Вчена рада Університету ухвалює рішення про його дострокове відрахування з

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 16

аспірантури.

4.19. Порядок переведення, поновлення та відрахування аспірантів відбувається відповідно чинного законодавства.

4.20. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації відповідно до чинного законодавства, а також керуючись внутрішнім Положенням Університету. Атестація здобувача ступеня доктора філософії можлива лише за акредитованою освітньо-науковою програмою не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання. Атестація здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.21. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, а також вартість такої підготовки визначає Вчена рада Університету з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Університету, за якою він провадить освітню діяльність на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, і можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

4.22. Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.23. Особа, яка була відрахована з Університету у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити повторно.

4.24. Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним замовленням, може повторно вступити до Університету для підготовки в аспірантурі за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 17

4.25. Здобувач, який був відрахований з Університету до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою за власним бажанням, на підставі невиконання індивідуального навчального плану, порушення умов договору (контракту) або у зв'язку з іншими випадками, передбаченими законом, може бути поновлений на навчання в Університеті на той рік підготовки, з якого був відрахований, в межах ліцензованого обсягу.

5. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти Університету і триває чотири роки.

5.2. Особа подає до Університету заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою. Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

5.3. Зарахування особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою здійснюється відповідним наказом ректора на основі рішення Вченої ради Університету. Після зарахування аспірантові призначається науковий керівник (за необхідності, два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними) з числа наукових або науково-педагогічних працівників Університету з науковим ступенем згідно з вимогами чинного законодавства. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 18

згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

5.5. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення Вченою радою Університету рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою з Університету.

5.6. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Університет вживає заходів щодо відрахування.

5.7. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.8. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до Положення про унормування процедури захисту дисертації здобувачем третього (освітньо-наукового) рівня в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

5.9. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 19

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення набирає чинності з дня його ухвалення Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та введення в дію відповідним наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, яке затверджується наказом ректора.

Відповідальні за укладання
Положення

Олена ДОЛИННА

Погоджено
Провідний юрисконсульт

Наталія ПРЕДМЕСТНІКОВА

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 20

Додаток 1 до Положення

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН освітньо-наукової роботи здобувача ступеня доктор філософії

Прізвище, ім'я, по-батькові аспіранта

Шифр та назва спеціальності

Назва освітньо-наукової програми

Форма навчання:

(підкреслити, за якою навчається)

денна/заочна

Факультет

Кафедра

Тема дисертаційного дослідження

(вказати дату, № протоколу затвердження Вченою радою Університету)

Науковий керівник

(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь та вчене звання)

Термін навчання з “01” жовтня 20____ р. по “30” вересня 20____ р.

Наказ про зарахування до аспірантури

№ _____ від “_____” _____ 20__ р.

МОН України МДПУ імені Богдана Хмельницького	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 22

СТРУКТУРА дисертаційної роботи доктора філософії

ВСТУП

РОЗДІЛ І.

РОЗДІЛ ІІ.

РОЗДІЛ ІІІ.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Аспірант _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 23

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Голова Вченої Ради

_____ (вказати назву факультету)

_____ (підпис)

“ ”

20__ р.

Протокол _____

ЗАГАЛЬНИЙ ПЛАН виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії

I. Індивідуальний навчальний план

Освітня складова (50 кредити(ів) ЄКТС)

Освітні компоненти		Кредитів ЄКТС	Форма контролю	Рік навчання
Блок обов'язкових освітніх компонентів				
1.	Філософія науки та методологія інновацій	4	іспит	1
2.	Іноземна мова у науковому спілкуванні	6	іспит	1
3.	Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проєкту	3	залік	1
4.	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	3	залік	2
5.	Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті	3	іспит	2
6.			іспит	1
7.			іспит	2
8.			іспит	3
	Виробнича (педагогічна) практика	3	залік	3
Сума кредитів ЄКТС		34		
Блок вибіркових освітніх компонентів				
1.				
2.				
3.				
Сума кредитів ЄКТС		16		
Загальна сума кредитів ЄКТС		50		
Зміни до індивідуального навчального плану				

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 24

II. Індивідуальний план наукової роботи

(науково-дослідницька робота аспіранта розпочинається з 1 жовтня і триває впродовж всього терміну навчання)

Зміст та обсяг науково-дослідницької діяльності аспіранта	Термін виконання
Затвердження Вченою радою університету теми дисертації доктора філософії	до 01 грудня поточного року (впродовж 2-х місяців після зарахування)
Проведення науково-дослідницької роботи за темою дисертаційного дослідження доктора філософії	I-IV роки навчання
Публікація статей за темою дисертації доктора філософії: не менше 3 статей у фахових виданнях з обраної спеціальності.	I-IV роки навчання
Апробація результатів дисертаційного дослідження доктора філософії: - участь у роботі міжнародних та вітчизняних наукових конференцій; - публікація не менше 4-х тез за результатами участі у роботі наукових конференцій	I-IV роки навчання
Стажування у провідних закордонних та вітчизняних університетах (наукових установах)	II-IV роки навчання (за необхідності)
Інші види робіт	I-IV роки навчання (за необхідності)

III. Попередня експертиза дисертації

№ п/п	Форми підсумкової атестації	Термін виконання
1.	Отримання довідки про виконання освітньо-наукової програми та висновку наукового керівника з оцінкою роботи	не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання
2.	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації шляхом проведення публічної презентації	за шість місяців до завершення нормативного строку навчання
3	Захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	до завершення нормативного строку навчання

Аспірант _____

“ ____ ” _____ 20 ____ рік

Науковий керівник _____

“ ____ ” _____ 20 ____ рік

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 25

РОБОЧИЙ ПЛАН І-ГО РОКУ НАВЧАННЯ АСПІРАНТА

I. Індивідуальний навчальний план

Блок обов'язкових освітніх компонентів		Кредитів ЄКТС	Сума балів	Форма контролю
1.				
3.				
4.				
Сума кредитів ЄКТС				

II. Індивідуальний план наукової роботи

(науково-дослідницька робота аспіранта розпочинається з 1 жовтня і триває впродовж всього терміну навчання)

Зміст та обсяг науково-дослідницької діяльності аспіранта	Термін виконання	Оцінка виконання роботи науковим керівником

Аспірант _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

Науковий керівник _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 26

РОБОЧИЙ ПЛАН II-ГО РОКУ НАВЧАННЯ АСПІРАНТА

I. Індивідуальний навчальний план

Блоки освітніх компонентів		Сума балів	Кредитів ЄКТС	Форма контролю
Блок обов'язкових компонентів				
1.				
Блок освітніх компонентів за вибором аспіранта				
1.				
Сума кредитів ЄКТС				

II. Індивідуальний план наукової роботи

(науково-дослідницька робота аспіранта розпочинається з 1 жовтня і триває впродовж всього терміну навчання)

Зміст та обсяг науково-дослідницької діяльності аспіранта	Термін виконання	Оцінка виконання роботи науковим керівником

Аспірант _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

Науковий керівник _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 27

РОБОЧИЙ ПЛАН III-ГО РОКУ НАВЧАННЯ АСПІРАНТА

I. Індивідуальний навчальний план

Блоки освітніх компонентів		Сума балів	Кредитів ЄКТС	Форма контролю
Блок обов'язкових компонентів				
2.				
Блок освітніх компонентів за вибором аспіранта				
2.				
Сума кредитів ЄКТС				

II. Індивідуальний план наукової роботи

(науково-дослідницька робота аспіранта розпочинається з 1 жовтня і триває впродовж всього терміну навчання)

Зміст та обсяг науково-дослідницької діяльності аспіранта	Термін виконання	Оцінка виконання роботи науковим керівником

Аспірант _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

Науковий керівник _____

“ _____ ” _____ 20____ рік

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 28

РОБОЧИЙ ПЛАН IV РОКУ НАВЧАННЯ

I. Індивідуальний план наукової роботи

Зміст та обсяг науково-дослідницької діяльності аспіранта	Термін виконання	Оцінка виконання роботи науковим керівником

Аспірант _____ “ _____ ” _____ 20____ рік

Науковий керівник _____ “ _____ ” _____ 20____ рік

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 29

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

За період навчання з “___” _____ 20__ р. по “___” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

повністю (не повністю) виконав індивідуальний план роботи.

(потрібне підкреслити)

I. Виконання наукової складової підготовки доктора філософії:

Тема дисертаційної роботи доктора філософії:

Фаховий _____ семінар _____

_____ проведено

«___» _____ 202__ р. з наданням (не наданням) висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Публікація статей та апробація результатів наукових досліджень

Кількість статей у вітчизняних фахових виданнях за обраною спеціальністю	
Кількість статей у міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах	
Кількість міжнародних конференцій, в яких брав участь аспірант	
Кількість вітчизняних конференцій, в яких брав участь аспірант	
Кількість опублікованих тез	

Інформація про стажування	
---------------------------	--

II. Виконання освітньої складової підготовки доктора філософії:

Освітні компоненти	Кредитів ЄКТС	Сума балів	Форма контролю	Дата складання
--------------------	---------------	------------	----------------	----------------

Науковий керівник _____

Завідувач кафедри _____

Гарант ОНП _____

Зав. відділу аспірантури та докторантури _____

“___” _____ 20__ р.

МОН України МДПУ імені Богдана Хмельницького	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 30

Додаток 2 до Положення

Атестація аспіранта (за семестр)

1. Робота над дисертацією

Які розділи розроблені (за весь період аспірантської підготовки) _____

Наявність відставання, причини відставання _____

2. Виконання педагогічної практики _____

3. Участь у роботі конференцій та семінарів _____

4. Кількість публікацій за період перебування в аспірантурі за темою дисертації:

Всього _____

в тому числі:

друкованих статей _____

статей відправлених у видавництво _____

позитивних рішень про видачу авторських свідоцтв _____

заявок, що знаходяться на стадії розгляду _____

тез доповідей на конференціях _____

Перелік статей

5. Атестація аспіранта науковим керівником: _____

МОН України МДПУ імені Богдана Хмельницького	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 31

Науковий керівник _____

6. Рішення кафедри з питання атестації: _____

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 34	Аркуш 32

Додаток 3 до Положення

Атестація аспіранта (річна)

1. Робота над дисертацією

Які розділи розроблені (за весь період аспірантської підготовки) _____

Наявність відставання, причини відставання _____

2. Виконання педагогічної практики _____

3. Участь у роботі конференцій та семінарів _____

4. Кількість публікацій за період перебування в аспірантурі за темою дисертації:

Всього _____

в тому числі:

друкованих статей _____

статей відправлених у видавництво _____

позитивних рішень про видачу авторських свідоцтв _____

заявок, що знаходяться на стадії розгляду _____

тез доповідей на конференціях _____

Перелік статей

5. Атестація аспіранта науковим керівником: _____

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 33

Науковий керівник _____

6. Рішення кафедри з питання атестації: _____

7. Висновок ради факультету з питання атестації
аспіранта: _____

Протокол засідання ради № _____ від " _____ " _____ 20__ р.

Голова ради факультету _____

МОН України	Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	П-45-42-54-2026	
		Редакція 02	
		Аркушів 34	Аркуш 34

МДПУ
імені Богдана
Хмельницького

Додаток 4 до Положення

ЗВІТ про результати виконання освітньо-наукової програми

Аспіранта _____
(прізвище, ім'я, по-батькові повністю)

Спеціальності _____
(шифр та назва спеціальності)

Тема дисертаційного дослідження

Науковий керівник
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь та вчене звання)

За _____ семестр/рік підготовки.
(вказати рік підготовки)

I. Виконання освітньої складової підготовки доктора філософії:
(вказати інформацію про відвідані заняття, результати складання іспитів та заліків із зазначенням назви дисципліни)

II. Виконання наукової складової підготовки доктора філософії:
(відповідно до індивідуального плану вказати, які розділи дисертації розроблені, апробація дисертації тощо)

III. Робота над дисертацією:
(вказати анотацію, інформацію про проведені наукові дослідження та підготовку тексту дисертації, стан розробки розділів, кількість сторінок)

IV. Публікація наукових статей:
(перелік статей за звітний період, з вказанням повних даних (прізвища співавторів, вихідні данні видання, індексування видання базами даних, імпаکت-фактор тощо)

V. Участь у наукових конференціях:
(вказати назву, місце та дату проведення, наявність сертифікатів (ксерокопії яких надаються до особистих справ)

VI. Методична робота (за наявності):
(вказати назви дисциплін, обсяг навчальних доручень і форму занять, інші види діяльності, зокрема щодо наукової роботи зі студентами)

VIII. Міжнародна активність (за наявності):
(вказати терміни та місце проходження навчання або стажування, отримання індивідуальних грантів тощо)

Аспірант _____
(підпис)

Науковий керівник _____
(підпис) _____
(ініціали, прізвище)